

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

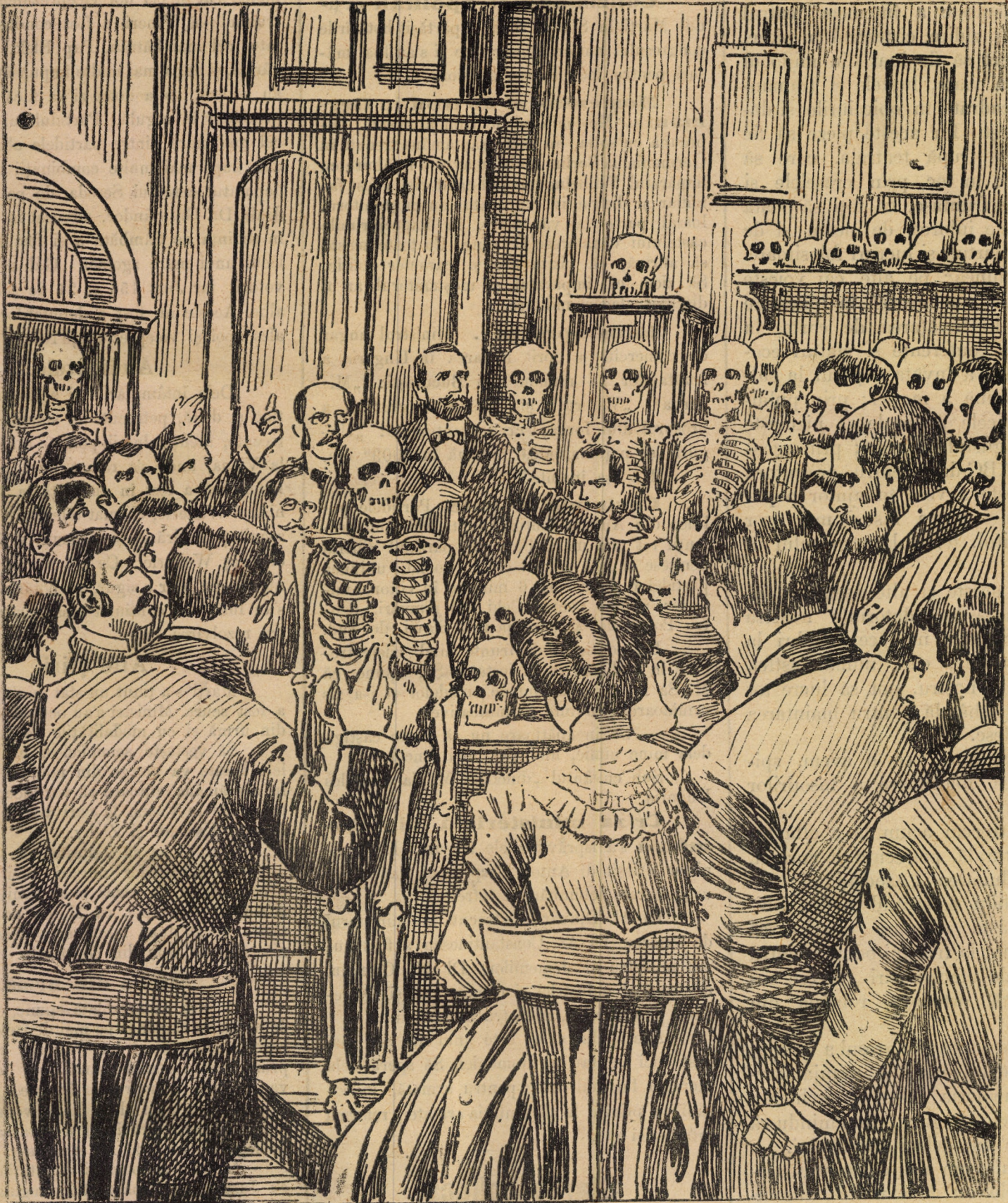
Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Licitare de schelete.

În insula Cuba de lângă America a murit de curând un milionar, cu numele Domenibuez, care a avut gustul ciudat de-a aduna scheletele sau osămintele oamenilor fruntași ai Cubei, reținuți. El dădea mii de coroane pe câte un schelet și palatul îi era plin, ca un muzău, de osămintele și căpățini omenestii, purtând fiecare pe câte-o țidulă numele ce l-a avut respectivul om în viață.

La moartea lui Domenibuez moștenitorii au licitat scheletele, cari s'au vândut foarte scump.
Chipul nostru ne arată actul licitației.

Din șirul întâmplărilor.

— Spicuri și învățături. —

III.

Alătura de întâmplările politice ale lunilor din urmă, despre cari am scris în nr.ii trecuți să înșirue și evenimentele culturale, cari au însemnat deosebită pentru noi.

Astfel sunt mai întâi adunările celor două mari însoțiri culturale, a Societății pentru fond de teatru și a „Asociațiunii“ din Sibiu, pentru cultura românească. Cea dintâi s'a ținut în Alba-Iulia, iar a doua în Sibiu.

Din rapoartele, discuțiile și hotărârile, ce s'au luat în adunări ne-am putut încredința, că însoțirile aceste sunt în continuă înaintare, deși ele nu sunt sprijinite așa, cum ar trebui. Și am putut apoi constata lucrul înveselitor, că amândouă iau o direcție tot mai populară în lucrările lor. Societatea de teatru să nizuiește a întemeia teatrul național, nu o zidire, ci teatrul cu pieze, a căror subiect să fie luat din mijlocul poporului, din viața, luptele și frământările lui, încadrate în obiceiurile și datinele românești. Iar aceste pieze să fie predate de o trupă teatrală, care să umble din loc în loc, prin orașele și satele noastre fruntașe, ca toți să poată învăța din ele iubirea de neam și de limbă și alte virtuți și lucruri folositoare.

„Asociațiunea“ pe alte căi voiește a ridica obștia românească la bine stare materială și la învățarea de carte, la cultură. Prin conferențe și sfaturi economice, voiește a învăța poporul la cultivarea mai bună a moșiei; prin publicarea de cărțile populare să nizuiește a-i deștepta gustul de cetit; prin scoaterea unui ABC-dar pentru neștiutorii de carte voiește a veni în ajutor poporului, spre a-și putea însuși mai ușor scrisul și cetitul, temeiul progresului în cultură.

Văzând aceste și alte asemenea simlize ale fruntașilor, datorința noastră este a le sprijini, a ne face membri la însoțirile culturale, căci numai astfel, având sprijinul nostru, pot să lucreze tot cu mai mare isbândă pentru înaintarea și binele obștesc.

Iată învățătura, ce o avem, spicuid lucrarea folositoare a însoțirilor amintite.

Dar să trecem acum la o altă întâmplare culturală, petrecută de curând.

După adunarea „Asociațiunii“ s'a deschis în Sibiu congresul național-bisericesc. Aceasta adunare bisericască să întrunește tot la trei ani odată, pentru a pune la cale afaceri cari privesc întreaga biserică ortodoxă română din patrie.

Anul acesta însă Congresul a aranjat și o serbare evlavioasă. A aranjat serbări întru memoria marelui arhieru român, Andreiu Șaguna, împlinindu-să acum 100 de ani dela nașterea lui.

Prin felul, cum s'au desfășurat aceste serbări, ele au devenit de-o însemnată epocală.

Memoria sau aducerea aminte a lui Șaguna nu s'a serbătorit numai de credincioșii metropoliei, reînviată de el, ci de întreaga suflare românească. Aici la noi au ținut să ia parte la serbări re-

prezentanții politici ai poporului nostru, deputații dietali, fără deosebire de confesiune, aducând prinosul de recunoștință nemuritorului arhieru prin graiul părintelui Lucaciu. Intru memoria lui s'au dat serbări în România și Bucovina și s'a exprimat alipirea prin frumoase telegrame. Memoriei lui Șaguna s'a închinat întreg neamul nostru și aceasta dovedește mai mult ca ori și ce *unitatea culturală a poporului românesc.*

Acesta e un moment de mare însemnată al serbărilor. Altul este, că ni s'a dovedit, că poporul român ține la marii săi bărbați și le știe cinsti aducerea aminte, ceea ce numai popoare nobile și îndreptate pe calea culturii știu să o facă. Putem fi deci mândri de serbările lui Șaguna, căci ele ne-au făcut cinsti și ne-au dat bune nădejdi pentru viitor.

Sibiu, 19 Noembrie n.

Conzistor metropolitan s'a ținut Marți în Sibiu. S'au împărțit hotărârile congresului național-bisericesc și s'au luat măsuri pentru îndeplinirea acestora.

Moștenitorul de tron în Germania. Moștenitorul de tron al nostru, împreună cu soția, au mers săptămâna trecută în Germania, la Berlin, unde au avut o întâlnire cu împăratul Wilhelm. Scopul călătoriei a fost familiar și distractiv, împăratul cu moștenitorul luând parte la vânătoare, în împrejurimile castelului vânătoresc Letzling. Cu toate acestea să afirmă, că vizita are și caracter politic. Să zice, că împăratul și moștenitorul ar fi discutat afaceri militare.

Iarăș opreliște. Ministrul ungar de comerț a oprit intrarea în Ungaria a fruntașelor foi române din București: „Minerva“, „Viitorul“ și „Conservatorul“ și a broșurei dlui Iorga, scrisă franțuzește: „Ungurii și naționalitatea română în 1909“ etc. Tot așa înainte!

Cuvintele M. Sale. Partidele politice din Austria continuă lupta, ridicând pretenții tot mai mari. Față de partidul liberal nemțesc și față de cel creștin-social, uniunea partidelor slave cere 6 ministri în viitorul minister, anume pentru Cehi trei ministri, pentru Poloi doi și unul pentru Slavii de sud.

Un politician de frunte fiind zilele trecute în audiență la Maiestatea Sa, spune că M. Sa nu aprobă launele partidelor și i-a zis următoarele cuvinte semnificative:

— Cu încăpăținare nu să poate câștiga dela mine nimic, nici aici, nici dincolo!

Sub cuvântul „dincolo“ M. Sa a înțeles Ungaria.

Criza ministerială din România s'a isprăvit zilele trecute. Din minister a ieșit dl Anton Carp, apoi s'au făcut următoarele schimbări și întregiri:

Dl Al. Djuvara a trecut la ministerul de externe. Dl At. Constantinescu a fost numit ministru al domeniilor. Dl M. Orleanu, ministru al industriei și comerțului și Dl general Crăiniceanu, ministru al războiului.

Acesta din urmă este unul din cei mai destoinici militari al României. Să speră dela lucrarea lui mult bine pentru armată, îndeosebi cu privire la alimentația armatei, reforma infanteriei etc.

Starea politică.

În starea politică de o săptămână încoace să observă o mișcare mai vie și să pare, că încercările și criza să apropie de sfârșit. După ce s'a declarat ruptura în partidul kossuthist, lucrurile au mers mai departe în direcția pornită.

Kossuth în minoritate.

În întrunirea partidului kossuthist, ținută Joi săptămâna trecută s'a văzut, că Kossuth nu are majoritate în partidul său. Făcându-să în întrunire propunerea de-a să pretinde banca națională neatârnată cu anul 1911 — pretenția lui Justh — aceasta a fost sprijinită de 120 de deputați, pe când ca partizani ai lui Kossuth nu au rămas decât 74 de inși. Astfel Kossuth cu oamenii săi au părăsit partidul și atât acesta, cât și Kossuth au dat câte un manifest, în care țin să arete, că partidul nu e desfăcut în două în mod principiar, căci cu toții acelaș scop îl urmăresc, dar s'a desfăcut în două pentru că unii, în frunte cu Justh țin morțiș la ridicarea băncii naționale pe 1 Ian. 1911, pe când Kossuth cu ai săi voiește să delătore întâiu alte pedeci, ce stau în calea neatârării economice, cum e d. e. și împotrivirea Coroanei.

Abzicerea lui Justh.

În urma celor întâmplăte în întrunirea de Joi, a abzis atât Justh de prezident al dietei, cât și cei doi viceprezidenți. Dieta întrunindu-să Vineri, a fost condusă de deputatul cel mai bătrân, Pap Elek, prezident de vârstă, și după mai multe împunsături de vorbe au hotărât, ca a două zi să facă alegerea de prezident în regulă. Partidul lui Kossuth, ca cel mai mare dintre partidele aliate, a candidat, după mai multe combinații neisbutite, pe deputatul cercului Seređa de pe Niragiu (Ardeal), Dr. Gál Sándor, avocat în Reghin, care în ședința de Sâmbătă a și fost ales, în mijlocul unui mare zgomot. Gál a întrunit 201 voturi, iar Justh 156 și 24 de țidule au fost albe. Aceste au fost a deputaților croați. S'au ales apoi și viceprezidenții Návay și Rakovski.

Audiențele.

Dela întâmplările și schimbările în partide și dietă, petrecute la sfârșitul săptămânei trecute, atenția lumii politice a fost îndreptată la Viena, unde s'a reluat firul pertractărilor. Duminecă a fost în audiență la Mai. Sa ministrul Wekerle, chemat telegrafic. Luni a fost ascultați Andrassy și Kossuth și îndată după ei iarăș Wekerle. Ce s'a vorbit în audiențe, nu să știe, dar e sigur, că hotăriri anumite nu s'au luat. Să continuă însă pertractările pentru rezolvirea crizei.

Alte știri.

Marți s'a ținut un sfat ministerial. Sfatul a fost scurt. Ministri s'au ocupat cu audiențele din urmă și cu modalitățile de descurcare.

Să vestește semioficios, că Wekerle zilele aceste va merge din nou la Viena, apoi în săptămâna viitoare să vor începe iarăș pertractările în Viena, la cari vor lua parte Andrassy, Kossuth și Zichy.

Din Viena să vestește, că Monarhul nu a făcut ministrilor unguri nici acum nici o concesie și de aceea ei au venit cam plouați acasă. Să zice apoi, că M. Sa nu va lua hotărâre decât după întoarcerea acasă a moștenitorului de tron din Germania.

Știrile din urmă.

O știre necontrolată spune, că ministerul de acum va rămânea pe mai departe, cu schimbarea, că în locul lui Wekerle va fi numit primministru contele Andrassy, iar Wekerle va rămânea ministru de finanțe. Noul ministru va cere apoi dela dietă votarea indemnității (budget provizor) și votarea proiectului de lege electoral al lui Andrassy.

Impotriva opoziției deputaților, cari țin cu Justh, să va aplica strict regulamentul dietei, spre a-i înfrânge.

În caz, dacă aceasta n'ar succede, dieta va fi disolvată și să vor face nouă alegeri.

„N. Freie Presse“ din Viena scrie, că în săptămâna viitoare să va ținea în Viena un nou sfat ministerial, poate și un sfat de Coroană, sub prezidenția Maiestății Sale.

Afacerea catechizării.

Cunoscuta afacere a catechizării, adică afacerea ordonanței ministrului Apponyi de-a să propune ungurește religia și unele rugăciuni în școalele populare de stat, s'a ivit iarăș pe tapet. Congresul ortodox din Sibiu, cum știm, a oprit pe catecheții noștri de-a propune religia în altă limbă, decât în limba bisericii și a asculta în afaceri de-ale bisericii de poruncile altor autorități, afară de cele bisericesti.

Ministrul Apponyi a pus la cale nimicirea acestei hotărâri, dând astfel o nouă lovitură bisericii noastre.

Nimicirea hotărârii.

În foaia oficioasă a țării a apărut un decret regal, prin care M. Sa, în vârtutea dreptului de inspecție supremă, ce-l are, declară de anulat (nimicită) hotărârea congresului bisericesc-ortodox, adusă cu privire la catecheții.

Nimicirea hotărârii s'a făcut pe baza raportului ministrului de culte Apponyi, în care între altele să zice, că în ordinea de zi a congresului, care s'a înaintat ministrului, nu s'a făcut nici o amintire că congresul bisericesc se va ocupa și cu acea ordonanță.

Prin hotărârea ce s'a luat congresul a depășit cercul competenței sale, care privește numai fundațiunile bisericesti, pe când în ordonanța ministrului e vorbă numai de școlile statului. Din această cauză se anulează hotărârea congresului, care tinde a se resfrânge și asupra acestor școli, atacând cercul de competență al statului.

Punctul II al hotărârii congresului înseamnă usurparea (luarea) drepturilor statului, căci prin acest punct se oprește preoților și învățătorilor de a executa poruncile altor autorități, iar prin punctul III congresul se pune în opoziție față de o autoritate, care precede în mod legal.

Așa cuvântează Apponyi în raportul său!

Sinodul gr.-cat. și catechizarea.

Cum știm, Marți în 23 l. c. să întrunește la Blaj sinodul bisericii noastre gr.-cat. Sinodul să va ocupa cu mai multe treburi bisericesti. Intre obiectele dela ordinea zilei este și afacerea catechizării. Aceasta afacere a fost discutată în 19 Sept. c. în conferința episcopilor gr.-cat. și a fost trimisă conzistorului, spre hotărâre.

Conzistorul la rândul lui a oprit pe preoți de-a asculta de ordonanța lui Apponyi. Sinodul ce să întrunește, va avea și el să ia hotărâre. Apponyi, ca să previe aceasta hotărâre, a pus la cale nimicirea hotărârii congresului bisericesc ortodox, ca să vadă sinodul gr.-cat. la ce are să se aștepte, dacă va lua o hotărâre de opreliște.

Ei, ei, dle Apponyi, te cunoaștem!

Din străinătate.

Din străinătate sunt puține știri de ceva însemnătate. În Grecia stările sunt neschimbate; din Spania vin știri de pace cu Cabili, iar în Turcia și Perzia au fost deschise parlamentele.

Grecia.

Căpitanul răzvrătitor Typaldos, împreună cu soții săi sunt în arest. Ei vor fi judecați de curtea cu jurați. Să poate întâmpla însă să fie declarați de nevinovați.

Regele a declarat, că să supune la toate dorințele ligei militare.

Parlamentul ture și perzan.

A doua sesiune a parlamentului ture a fost deschisă în Constantinopol în 14 l. c. prin mesagiul Sultanului. În mesagiul să zice, că dorința Sultanului este a statornici forma de ocârmuire parlamentară, făgăduiește reforme

pe terenul instrucției, industriei și lucrărilor publice și declară, că Turcia dorește pacea.

Parlamentul Persilor a fost deschis în Teheran, prin vorbirea șahului. A fost de față și regentul. Vorbirea șahului a fost cetită de primministrul Șipadar, exprimându-și speranța, că deputații vor ști prețui libertățile publice, câștigate cu atâtea jertfe.

Războiul Spaniolilor.

O telegramă sosită la Madrid din Melilla vestește, că Maurii din ținutul Nador au depus armele și au încetat dușmăniile. Să crede, că în curând pacea să va restabili în Africa.

Serate de-ale meseriașilor noștri.

La 28 Oct. n. c. s'a ținut a 10-a ședință literară a Reuniunii meseriașilor din Sibiu.

Prezidentul Tordășianu, deschizând ședința, a împărțit membrilor și oaspeților adunați în număr mare, că distinși bărbați ai vieții noastre publice, domnii Dr. I. Mihu, adv. în Vinerea și scriitorul I. Agârbiceanu, pătrunși de însemnătatea ce o are clasa meseriașilor noștri pentru consolidarea neamului românesc, s'au ocupat de importanța clasei noastre de mijloc, cel dintâiu în adunarea generală a fondului de teatru, ținută în Alba-Iulia, iar dl Agârbiceanu în adunarea generală a „Asociațiunii“, ținută în Sibiu. Felul cum cauza clasei noastre de mijloc a fost apreciată în cele mai de căpetenie așezăminte culturale ale noastre, speranțe ne dau, că în

viitorul cel mai apropiat meseriașii noștri prețuiți vor fi de obștia noastră după vrednicie.

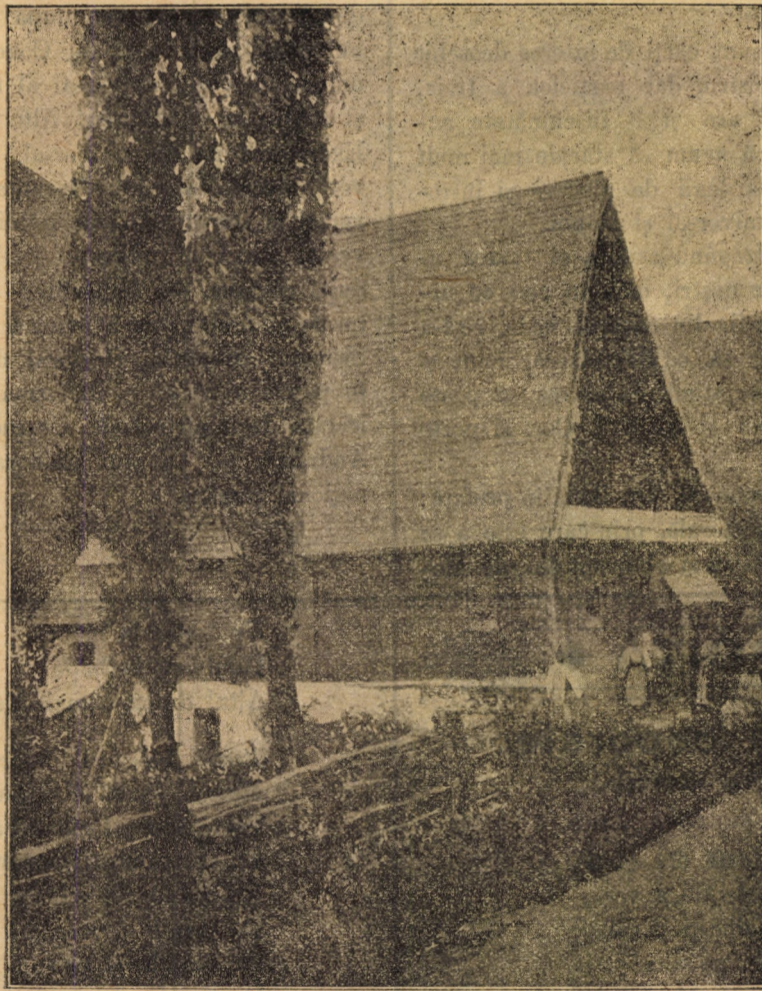
Trecând la serbările centenarului marelui Șaguna, dl Tordășianu își exprimă bucuria pentru felul cum Reuniunea noastră, și prin ea meseriașii noștri, au luat parte la serbările înălțătoare, închinare nemuritorului arhieru Andreiu. Precum să știe Reuniunea prin anume trimiși ai săi a luat parte la parastasul festiv, oficiat în catedrală cum și la desvălirea bustului lui Șaguna din Rășinari, depunând o coroană. Afară de aceasta în presara pelegrinagiului la Rășinari, Reuniunea a aranjat un concert festiv, la care au participat un număr neobicinuit de mare al membrilor congresuali admiratori ai marelui Șaguna.

Încât pentru afacerile curat meserieșesti, dl Tordășianu spune cu bucurie cum piața Sibiului s'a îmbogățit cu o firmă nouă românească, cu prăvălia și atelierul de blănării al dlui Ilie Șteflea, care după câțiva ani petrecuți în Lipsca, Paris, Londra, Berlin, Viena etc. și-a deschis acum atelier și prăvălie în Sibiu. Dorește, ca dl Șteflea să facă bună ispravă și să aibă mulți urmași.

Notarul Duca cetește protocoalele ședințelor administrativa, apoi a urmat însași ședința literară, cu program bogat și producții frumoase.

Ședința lunară a 11-a se ține în 25 Noembrie c.

Casa lui Iancu din Vidra.

Iarăș o mișelie.

Cetitorilor noștri le este în vie aducere aminte mișelescul atentat dela Blaj, când nește mișei necunoscuți au sfărmat cu dinamită peatramonument de pe „Câmpul libertății“ și Crucea dintre vii, numită și Crucea lui Iancu. Cine a fost mișelul cutezător, nu s'a putut afla și probabil, că nici nu se va afla vre-odată, deoarece gendarmeria și procuratura au sistat cercetarea zicând, că n'au nici un semn de-a putea urmări pe necunoscuții atentatori.

Acum vine știrea despre un nou atentat tot așa de ticălos, săvârșit săptămâna trecută asupra casei lui Iancu.

În creștetul Munților-Apuseni, la Vidra se află casa în care s'a născut eroul luptelor naționale dela 1848/9 Avram Iancu. Frumoasa casă de munte, a cărei chip îl dăm aci, este proprietatea „Asociațiunii“ din Sibiu. În una din nopțile trecute un necunoscut a vărsat pe ea petrol (gaz) și apoi i-a dat foc, cu scopul ca să se nimicească și acest scump monument, ce-l avem.

Iată ce să scrie despre acest atentat barbar: „Ticălosul, care s'a încumetat să dea foc casei lui Iancu se crede a fi un bețiv ordinar, care a fost plătit pentru scopul acesta de dușmanii noștri!“

S'a pornit cercetare de jandarmeria din Vidra, dar probabil, că nu-l vor găsi nici-odată pe odiosul criminal.

Crima a fost descoperită de un negustor de vite, care trecea pe acolo tocmai în momentul, când ticălosul vărsa petrol pe strașina casei pentru a-i da foc în urmă.

Hoțul, când l-a văzut a fugit și negustorul după el.

În dosul unui gard însă l-a pândit și l-a tăiat c-o scurtătură în cap, încât a leșinat.

La strigătele lui a alergat lumea, l-a ridicat de jos pe bietul negustor și i-au legat rana.

Vidrenii au stâns repede focul, până n'a apucat să cuprindă întreg coperișul.

Atâta să scrie din Vidra despre josnicul atentat!

Intrebăm guvernul și autoritățile, că oare bine fac, că să poartă cu atâta nepăsare față de astfel de atentate? Azi mâne vor veni mizerabilii făptuitori, puși la cale de o mână nevăzută, și ne vor zdrobi și aprinde și monumentele culturale, d. e. muzăul „Asociațiunii”, liceele etc.

In adevăr ca la noi, la nime!

O carte de mare însemnătate.

— *Votul universal de Dr. R. Boila, adv.* —

Harnicul avocat, dl Dr. Romul Boila din Diciosânmărtin a scos a treia cărticică iuridică, cu titlul de mai sus. Cele două dintâiu sunt:

Dreptul de alegător la alegerea deputaților dietali. Blaj, 1905, — și

Dreptul de alegător comunal. Dicio-Sânmărtin 1909.

Amândouă sunt cărți de interes deosebit pentru poporul nostru, dar cărticica a treia, *Votul universal* are și o însemnătate actuală, dat fiind, că acum să stăruie mai mult pentru schimbarea legii de alegere și introducerea votului universal și la noi.

De aceea atrăgând asupra ei luarea aminte a cetitorilor noștri, dăm în cele ce urmează prefața cărții, din care se vede, ce l-a îndemnat pe autor să o alcătuiască, cum și cuprinsul cărții, amintind, că cartea se poate comanda și la noi și costă 1 Cor. și porto 10 fleri.

Iată ce ne spune dl Dr. Boila în prefață:

„Reforma electorală, prin care este a se introduce un nou sistem al dreptului de ale-

gător la alegerea deputaților dietali, — nu se mai poate evita, nici amâna. Chestiunea e la ordinea zilei. Pentru poporul român reforma electorală este o chestie de viață. Forma, în care se va face această reformă, și modalitățile de drept, prin cari se va asigura libera exerciere a dreptului de vot, trebuie să ne intereseze pe toți mai pe sus de ori ce altă chestiune. Poporul român de multe ori, ca și în cazul de față, este cuprins de o apatie (nepăsare). Iară de altă parte îi lipsese și cunoștințele cele mai de lipsă de drept public prin cari și-ar putea da seamă de marea importanță a chestiunii. Ca să nu stăm în mare parte desorientați în fața situației politice de azi în ce privește reforma electorală, am cugetat a face un serviciu, — deși neînsemnat, — națiunii mele, prelucrând sistematic chestia votului universal, în legătură cu însemnătatea generală a dreptului de alegător și în legătură cu expunerea scurtă a trecutului dreptului de vot atât în teză generală cât și cu referință la programul național român, făcând totodată și critica proiectului alcătuit de ministrul de interne contele Andrassy, referitor la dreptul de alegător.

„Sper, că prin lucrarea prezentă am să contribuie — deși în parte neînsemnată — la răspândirea noțiunilor de drept public, fără de cari nu-mi pot închipui o viață independentă și conștie a națiunii mele.”

Cuprinsul cărții e următorul:

Dreptul de alegător. Deosebirea între dreptul de alegere și dreptul de vot. Dreptul și exercierea lui. — Însemnătatea dreptului de alegător la alegerea deputaților dietali în genere și în raport cu poporul român din această țară. — Soiurile dreptului de alegător dietal. Dreptul de vot după cenz. — *Votul universal* peste tot. — Condițiunile votului universal. *Votul universal* al femeilor. Scrisul și cetitul ca condițiune. Alte restricțiuni. — Exercierea votului universal. — Dreptul de vot universal și egal. Pluralitatea. *Votul universal* și secret. *Votarea publică*. *Votul universal* direct și indirect. — *Votul universal* după comune. — *Impărțirea* cercurilor electorale și dreptul de a putea fi ales deputat. — Sistemul dreptului electoral de până acuma în patria noastră. — Reforma electorală proiectată de ministrul de interne contele Iuliu Andrassy. — Dreptul electoral în programul național român.

O succasă adunare de învățători.

Zile însămnate și de o deosăbită mândrie și bucurie au fost pentru noi, învățătorii români ortodocși, din prot. Sibiului, zilele de 1 și 2 Noemvrie v. a. c. În aceste zile de o dulce și plăcută suvenire, învățătorii din protopopiatul amintit, și-au ținut adunarea în edificiul seminariului, clădit din munca marelui Șaguna, în Sibiu, desfășurând cu demnitate stindardul, pe care cu litere de aur sunt imprimate cuvintele: „știință și progres”.

Lucrurile au fost pusă la cale cu multă îngrijire, învățătorii s'au prezentat în număr aproape complet și publicul, anumit bărbații conducători, au arătat interes deosebit.

Impresiunea bună a produs'o în mare parte — atențiunea de care au fost împărțșiți învățătorii poporului român, trecuți și expuși la grele încercări.

Grea este lupta pe care avem s'o ducem, căci multe piedeci ni să rostogolesc în cale și din multe părți. Dar' armați cu arma: credință și cu iubire de neam, și dacă nu vom putea pe deplin birui în lupta noastră, totuși vom adauge o pietricică în împlinirea misiunii învățătoarești, în munca pentru ridicarea și înălțarea culturală morală a generațiilor plâpânde, a cetățenilor de mâne, meniți să fie depositarii și puterea bisericeii, neamului și patriei noastre.

Și când la împlinirea acestei înălțătoare munci suntem chemați, să nu uităm, că lui Christos încă suntem slujitori și după divinul exemplu, să pășim cu hotărîre spre crucea noastră. Căci nimic statornic și mântuitor nu s'a făcut în lumea aceasta, fără jertfă.

— Și Dzeu nu va primi de jertfă pe altarul său — pe fiul lui Avram.

Dar să arătăm momentele cele mai însemnate din aceasta adunare:

Ca comisar din partea P. V. Conzistor, în urma noilor orânduiri a fost esmis P. O. D. protopresbiter Dr. Ioan Stroia, însuși pedagog, care prin indigitările și criticile sale a înmulțit foarte mult cunoștințele învățătorilor, croind o noauă cale de înaintare, ceea ce tare credem să va vedea cu mai mult succes tocmai în acest tract protoprezbiteral, care să și cade să fie în fruntea altor tracte.

(Va urma).

Poezii populare.

Din Beiu.

Culese de *Dion. Luca*.

Vai mândruță dor ța fi
N'am putere de a veni,
Nici pre cine-ți porunci,
Aș porunci pe altul
N'aș vrea să știe satul,
Aș porunci pe alta
N'aș vrea să știe lumea.
Numai ieu și Dta.

Astă vară am vârat
Cu mândră de căpătat,
Și la vară voi vâra
Cu mândruța altuia.

Trandafir trandafirăș
Jocu mândrii drăgălaș
Trandafir cu trei crenguri
Mândra are năravuri,

Unul are la mânie
Unul are la beție
Altul dracu o mai știe...

Trecui valea și'o vâlcea
Dincolo la mândra mea,
Foaie verde lemn uscat
Eu la mândra i-am strigat
Eși mândruță până'n drum
De țam fost vreodată bun,
Eși mândruță până'n prag
De țam fost vreodată drag,
Ea afară că eșia
Și din gură răspundea:
Bade bădișorul meu
Eu afară aș eși
Da's cu mânil în pâne
Și cu mutul lângă mine.

Plină-i casa de feciori
Nu-s c'abadii ochișori,
Plină-i casa de voinici
Nu-s c'abadii ochi aici,
Fie lavița șireag.
Dacă nu-i cine mi drag.

Zice popa când cetește
E păcatul cui iubește!
Așa zice popa nost
Să nu mergi la fete'n post,
Preuteasa așa zicea:
Mergi voinice cât vei vrea
Da hai și la fata mea.
Mă'n surai sara pe ploaie
Și luai o unguroaie,
Bună a fost de sărutat
Dar ce-am avut am prădat,
Eu tot ce am moștenit
În trei ani mia prăpădit
Pe rochii, pe rumenele
Și pe câte alte cele,
Am avut și o vâcuță
O am dat'o pre o buicuță
Că ei nu-i trebuie lapte
Numai să o aibă'n spate.

Dragostile nevestești
E păcat să le urești
Dragostea de fețișoară
Mi te bagă chiar în boală,

(Va urma).

Hreanul.

Hreanul sau hireanul este o plantă din familia cruciferelor, care se cultivă pentru rădăcina sa groasă, care conține un oleu eteric pișcător. Se întrebunțează ca legumă pe lângă alte bucate, pentru a le da un gust mai bun, sau ca sos și salată. În părțile noastre crește în orice pământ și se cultivă atât în grădini, cât și pe câmp. Cultivarea hreanului în mare, care poate să plătească bine în apropierea orașelor, se recomandă numai acolo, unde atât clima, cât și pământul se potrivesc bine pentru cultura lui. Îi prieste clima nu prea caldă și nu prea sacă, pământul adânc, nisipos și sfărmițos, precum și pământul argilos, dacă nu e prea greoiu. Atât umezeala prea multă, cât și seceta îl împiedecă în dezvoltare. În timpul de secetă rădăcina rămâne subțire și devine copitoasă, iar în pământ greoiu se face prea iute și capătă un gust amarăcios.

Unde hreanul se cultivă în mare, pentru vânzare, se alege pentru scopul acesta o tablă deosebită, căci pământul numai cu mare nevoie se poate curăți iarăș.

În câmp pământul se ară adânc din toamnă, în grădină se întoarce cu hârlețul, — și se îngrășe bine cu gunoiu de vite. Primăvara arăm din nou, grapăm și sădim hreanul. Pentru sădit folosim rădăcinile laterale, cari le luăm toamna dela culturi mai vechi și le păstrăm peste iarnă în pivniță în nisip. Rădăcinile acestea le tăiem bucăți de câte 20—26 cm. lungime și în grosimea unei pene de găscă. Deodată tăiem bucăți numai atâtea rădăcini, câte le putem sădi în ziua aceea. Rădăcinile acestea le sădim în rânduri la o depărtare de 20—30 cm. una de alta, iar rândurile le facem la o depărtare de 40—80 cm. Locul, în care se așează rădăcinile, se pregătește înainte cu o uneltă potrivită și rădăcinile se pun în pământ pieziș, ca capătul lor de jos să nu ajungă mai adânc sub pământ, decât la 12 cm., iar capătul de sus să fie într'un rând cu suprafața pământului. Deasupra lor punem apoi țărână în grosime de 2—3 cm. Dacă timpul nu e ploios, rădăcinile sădite trebuie udate.

În Aprilie se ivesc deja frunzele. Plantele se sapă de 2—3 ori pentru a le curăți de buruiene. Cătră sfârșitul lui Iunie sau la începutul lui Iulie, după a doua sapă dezvoltăm partea de sus a rădăcinilor cu băgare de seamă, ca să nu le vătămăm și ca partea de jos să nu o mișcăm din loc. Rădăcinile dezvoltate în chipul acesta cu o bucată postav le

curățim de rădăcinile laterale fibroase și le acoperim iar cu pământ. Aceasta se poate face și după a treia sapă. În chipul acesta se desvoaltă rădăcini groase, curate și netede. Hreanul se scoate toamna în Octomvrie sau la începutul lui Noemvrie, rădăcinile mai slabe numai la primăvara viitoare sau după un an. Rădăcinile scoase la timp nepotrivit sunt copitoase și amarăcioase.

La scosul rădăcinilor să fim cu băgare de seamă, ca să nu le vătămăm și să le scoatem întregi, căci rămânând bucăți în pământ îl umple de buruene. În climă stâmpărată, pe pământ potrivit și pe lângă îngrijire bună pe un jugăr putem aduna 8000—20,000 rădăcini, adică 30—90 măji metrice de hrean, cari aduc bun câștig. »Econ.«

Muștele sunt animale primejdioase.

Până acum toată lumea știa și simția că muștele sunt animale supărătoare și obraznice, dar iată, că în vremea noastră știința a dovedit, că ele sunt și dușmani răi ai omului și aduc primejdii mari.

Muștele duc boale primejdioase dintr'un loc într'altul, dintr'o casă într'alta. Mai întâiu s'a băgat de seamă, că în spitalele din America se îmbolnăveau oamenii de friguri galbene, oamenii cari erau în spital pentru alte boale, și de odată cu îmbolnăvirea lor se observau prin odăi muște. S'au făcut cercetări, și s'a găsit că într'adevăr muștele aduceau frigurile.

Sunt fel de fel de boale molipsitoare, pe cari le iau dela alții, boale infecțioase. Boalele le poți lua prin mâncare, prin beutură, prin locuirea într'un loc cu bolnavii. Mai ales le poți lua din aerul stricat. Și mai ales la boalele cari vin cu puroaie, cu vărsături și cu scuipat de tuse, ori no răni — la aceste boale muștele sunt răi prietini ai omului. Ele gustă din puroaie, din tuse, ori numai se încercă pe picioare și pe aripi de puroaie și de sânge stricat, și apoi duc boala cu ele într'altă parte, la alți oameni.

Până acum s'a adevărit, că muștele duc cu ele frigurile galbene, apoi oftica (boala uscată) și boala de ochi numită „conjunctivita granuloasă“. Oftica o duc cu ele pe aripi și pe picioare, din scuipatul ofticosului, iar boala de ochi din urdorele ochilor.

După ce cumpărara chivăra moșului, plecară să facă un chef pe spinarea ei, ca să vadă minunea asta, — căci minune era să te întreții cu o pălărie ruptă ca aceea.

Merseră la o cârciumă și după ce făcură un chef sdravăn, — căci știau că n'o să plătească — vrură să plece și luând pălăria de pe masă, ziseră vorbele moșului: „chivăra trăește, chivăra plătește“. Cârciumarul nici nu luă seama la vorbele alea și îi opri ca să plătească. Oamenii noștri crezând că au grăit încet, mai ziseră odată: „chivăra trăește, chivăra plătește“, — „Fiv-ar chivăra a dracului! eu nu știu de chivăra voastră“ și puse de-i legă și le dete și-o bătaie zdravănă, crezându-i niseai mișei. În fine trebuiră să plătească, ca să scape.

După ce scăpară ei de asta, să vorbiră să se ducă să omoare pe moșul, care își bătuse joc de ei. Moșul cu banii luați pe chivăra își luase boi și un pluguleț și s'apucase de muncă. Când veniră oamenii cu chivăra, găsiră pe moș că tocmai venisă dela plug. Nici una nici alta: puseră mâna pe bietul

Din viața și obiceiurile animalelor.

Un naturalist englez, care a studiat cu deosebire obiceiurile păsărilor, povestește că ele au cu adevărat un simț artistic. Acelea cari zidesc cuiburi pentru ouăle și puii lor, sunt foarte bucuroase să puie printre paie și bucăți de diferite obiecte de colorii vii sau flori frumoase adunate de pe câmp.

Acelaș naturalist a cercetat dacă animalele sunt simțitoare la mirosurile tari și plăcute.

S'a apropiat de cușca leilor și tigrilor și le-a aruncat bucăți de vată stropită cu deosebite parfumuri. Indată fiarele au început a se freca cu capul pe vata parfumată și a mârâi cu satisfacție.

Dând însă un pachet asemenea unei vidre, aceasta l-a mirosit și indată s'a aruncat în apă... Se vede că nu-i plăcea.

În privința muzicii, șerpii sunt cu adevărat iubitori de muzică. Naturalistul englez de care pomenirăm, spune că un șarpe „Cobra indian“ sta culcat încolăcit pe nisipul coliviei. Incepură să-i cânte din vioară. Indată șarpele ridică în sus capul și privia țintă spre partea de unde veneau sunetele. Pe măsură ce cântau mai tare, pe aceeaș măsură șarpele se ridica, și pleca în dreapta și în stânga capul după tactul muzicii.

Urșilor le place mult muzica. Lupilor le e frică. Elefantului nu-i displace, dar nici nu-i place mult. Maimuțele nu simt nici o plăcere la sunetele muzicale.

FELURIMI

O gazetă la eschimoși. Eschimoși, poporul care locuiește în părțile ghețoase, spre polul nordic, au și ei acum o gazetă. Ea iese odată pe lună, în limba eschimo, în localitatea Godthaab. Numele îi este: *katoriknik*. Redactorul foaiei este Möller, preot evanghelic. El face foaia, o tipărește și o duce la abonați, încassând și abonamentele. Aceste nu se plătesc în bani, ci în naturale. Astfel o rață de mare este abonament pe un pătrar de an, iar dacă vrei să abonezi foaia pe anul întreg, ai să dai o focă (câne de mare), care e animal mult prețuit în acele părți.

VESELIA

— Foia glumeață a „Foi Poporului“. —

Chivăra trăește, chivăra plătește.

(Urmare.)

— „Ei nepoților, răspuse moșul, eu de pe spinarea ăștia trăesc, arătând pălăria-i ruptă din cap; mi-a blagoslovit-o Dumnezeu — căci nu aveam nici un rost pe lume“.

Oamenilor noștri le intrară la inimă vorbele moșului și își puseră în gând să pună mâna pe chivăra bietului moș; — așa sunt mulți râvnitori și pismuitori de binele altuia — și să legară de el:

— Ce ne cei, moșule, pe chivăra asta a ta, să ți-o cumpărăm noi?

— De, mă tată, cum să v'o vând; prea îmi pare rău, că eu cu asta am trăit și trăesc!“

— Moșul mai ținu că nu o vinde; iar oamenii noștri de ce vedeau că moșul ține la ea, de ce stăruiau mai mult.

În fine să ajunseră ca să i-o plătească cu o sută de galbeni și le-o dete.

moș și îl legară bine și îl băgară într'un sac, ca să nu-i vază lumea și îl luară la spinare să se ducă cu el să-l înnece. Pe drum ei mai deteră pe la o cârciumă să cinstească isbânda. Puseră sacul mai la o margine, ca să n'audă cineva pe moș vâitându-se și intrară în cârciumă. După ce plecară ei, moșul începu să se vaere: — „Aoleo, aoleo, vai de mine, ce-am ajuns la vreme de bătrânețe!“ Tocmai din întâmplare, trece pe acolo un cioban cu oile și auzind vâitături să apropie de sac și întreabă: — „Care ești tu aci, mă, de te vaeți așa?“ — „Eu sunt, tăiculiță, un biet om bătrân“, răspuse din sac.

— „Da ce ți s'a întâmplat, măi moșule?“

— „Ce să mi se întâmple, vai de mine, tătișorule, iacă acuma la vreme de bătrânețe și neputință vor să mă facă primar; eu nu voiam că sunt bătrân și ei m'au luat cu d'a sila, că ci-că tot stam eu degeaba și n'aveam de lucru“.

(Va urma.)

◆ NOUTĂȚI ◆

— **Procesul părintelui Lucaciu.** Părintele Lucaciu inimosul nostru deputat, fiind acuzat pentru articolul: „Un cuvânt către frații mei Români“, publicat în „Lupta“ dieta șovinistă, deși avea datorința al oeroti, la extradat — cum știm — ca judecătoria să-l poată urmări.

Astfel dl Lucaciu a fost citat la judele de instrucție, unde a fost supus la întrebări. Dl Lucaciu cu curajul ce-l caracterizează, a declarat, că articolul nu cuprinde nimic agitaric și a protestat împotriva traducerii articolului, care nu corespunde textului românesc.

Judele a luat protocol, dar dl Lucaciu n'a voit să-l subscrie, nefiind luat în limba română.

— **Cumpărarea unei case din Arad.** „Tribuna“ scrie: Precum suntem informați, direcțiunea institutului „Victoria“ a cumpărat zilele acestea palatul numit Steinitzer, care se află în nemijlocita vecinătate, alipit de casa „Victoriei“, cu suma de 200.000 coroane.

Prin acest nou imobil, casele „Victoriei“ formează chiar în mijlocul orașului, în fața primăriei, un front de aproape 60 metri lungime.

— **Adunarea generală ordinară a XXI-a a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“**, în conformitate cu programul de lucru al Reuniunii, se va ține în una din Duminecile viitoare ale anului curent în frunțașă comună Porcești.

— **Noue inspectorate de trupe.** Din cercurile militare să vestește, că se vor sista cele trei inspectorate ale armatei noastre și se vor face în locul lor alte 6 inspectorate. Fiecărui inspectorat se vor orânduie câte 2—3 corpuri de armată. Din inspectorate 3 vor fi în Austria, 2 în Ungaria și 1 în Croația. Scaunul inspectoratelor din Ungaria va fi unul în Budapesta și unul în Sibiu. În Sibiu va fi numit inspector generalul Gaudernak, în Budapesta generalul bar. Albori.

— **Decorarea vicarului Barbolovicu.** Vicarul episcopesc al Sălăgiului dl Alimpu Barbolovicu a fost decorat din partea M. Sale cu ordul Francisc Iosif I. în gradul de cavalier, pentru meritele câștigate pe terenul bisericesc, în timp de o jumătate de veac. Este o distincție bine meritată. Decoratiunea i-a fost predată de primarul orașului, cu solemnitate deosebită. Au urmat apoi felicitările frunțașilor din Șimleu. Intre alții a fost felicitat de senatul bisericesc gr. cat. din Șimleu și de poporul românesc, apoi a primit mulțime de telegrame de felicitare, între alții dela Escel. Sa metrop. Mihályi, episcopul Hossu etc.

— **Advocați noi în Șercaia.** În Șercaia și-au deschis, independent, cancelarie de avocat domnii Dr. Iuliu Deceanu și Dr. Ioan Neamțiu.

— **Deputat sinodal gr. cat.** La sinodul protopopesc gr. cat. al districtului Sibiu ținut la 5 Noembrie 1909 s'a ales deputat al clerului districtual pentru sinodul arhidiecezan din Blaj din 23 Noembrie 1909, notarul districtului protopopesc Valer Florianu, preotul din Racovița.

— **Aviz!** Onorații cetitori ai „Revistei politice și literare“ sunt înștiințați, că numărul 8, de pe luna Noembrie, al acestei reviste, în absența directorului ei, va apare numai la sfârșitul acestei luni, odată cu numărul de pe luna Decembrie! — Blaj, Nov. 1909. Redacția „Revistei politice și literare“.

— **Mulțămită publică.** Duminecă în 13 Iunie st. n. a. c. corul bisericesc din Turnișor a aranjat un concert împreună cu declamare și teatru din prilejul venirii despărțământului Asociațiunii din Sibiu în numita parohie, cu care ocaziune au binevoit a contribui cu marimonioase suprasolviri următorii P. T. Domni: Prea Cuv. Sa dl Dr. Miron E. Cristea protosincel, asesor consistorial în Sibiu 5 cor. 50 fil., Ioan Iliu, notar Orlat, Lazar Banciu, măestru măsar Turnișor ambii câte 3 cor., Oprea Olariu, inv. Poplaca 2 cor., Ioan Popa, paroh Cristian, Octavian Murășan, par. Sibiu, N. N., N. N., N. N., câte 1 cor. 50 fil., Alexandru Bărsan, inv. Rusciori, Nicolae Platoș, paroh

Rusciori, Ieronim Nemeș, învățător Cristian, Vasile Bălan, propr. Cristian, Ioan Părău, croitor Sibiu, Radu Bădilă, Turnișor, fiecare câte 1 cor. Aurel Bratu, prof. semin. Ioan Neagu, Victor Pop, inv. Cașolt, fiecare câte 50 fil., George Lazar, Sibiu 30 fil., Ioan Muntean, din Turnișor Nr. 364 20 fil. și soția sa Paraschiva 30 fil. Suma intratelor atât dela producția poporală din 18/31 Maiu (a 2-a zi de Rosalii) cât și dela producția din 13 Iunie n. a fost 237 cor. 60 fil., din care detragând spesele în sumă de 115 cor. 22 fil. a rămas un profit curat de 122 cor. 38 fil. Din aceasta sumă a profitului curat s'a dat în lada bisericeii 60 cor. restul a intrat în fondul corului bis. pentru augmentarea bibliotecii par. și alte trebuințe. Primească marimonioșii suprasolvenți și pe această cale cele mai sincere mulțămite. — Turnișor în 5/18 Iulie 1909. Romul Platoș, paroh și prezident al cor. bis. Pavel Vulc, cassar.

— **Alegere de episcop.** Consistorul diecezan din Caransebeș a hotărît ca noua alegere de episcop al Caransebeșului să se facă în 4 Decembrie n. c.

— **Aviatici sau sburători români.** Avem și noi Români oameni, cari încearcă să zboare prin aer cu mașine făcute de ei. Astfel este în București unul Brumărescu, care are o mașină bună de sburat. Un alt aviativ este la noi, din jurul Orăștiei, dela Bințiți, dl Vlaicu, care să află acum la București, spre a-și face o mașină. Iată ce informații are „Libertatea“ despre dl Vlaicu:

„Izbânda d-lui Vlaicu, tânărul și talentatul inginer dela Bințiți, a fost la București mai mare decum nădăjduia însuși dl Vlaicu, când a plecat la București, — mulțumită intervenirii poetului Goga. Arsenalul armatei române a primit asupra-și sarcina a fabrica trei mașini de odată, după chipul și planul dat de dl Vlaicu. Iar pentru ca lucrarea să iasă desăvârșit, dl Vlaicu a și fost angajat ca inginer al arsenalului, bine plătit, având a-și supraveghia însuși fabricarea mașinilor. Și toți au nădejdele cele mai bune. Cu toții au fost și sunt de părere, că mașina e mai simplă și chiar de aceea mai bună ca a lui Bleriot și a altora!“

— **Cele doue procese mari,** despre cari am făcut amintire în nrul trecut, și-au aflat sfârșitul ciudat. Unul, procesul dnei Steiheil din Pariz s'a sfârșit cu achitarea acuzatei. Jurații n'au aflat destule îngreunăminte, ca să o osândească și au declarat-o de nevinovată. Aceasta sentență a produs mare uimire în Pariz.

Procesul Haverda dela Szabadka a fost amânat, din pricină că s'au făcut multe greșeli de formă în procedură. Procesul să va pertracta de nou, la un alt juriu.

— **Ninsoare.** Din Vișeu-de-sus să vestește, că pe munții Maramurășului a nins zilele trecute, fiind totul alb de zăpadă.

— **Monografia Slovacimii.** Tipografia slovacă din Turocz-S.-Martin a luat măsuri, ca să se descrie în monografii, ținutul Ungariei locuit de Slovaci, după comitate. Acum să adună materialul și apoi vor eși monografiile în broșuri.

— **Un uragan uriaș.** În apele de lângă insula Iamaica a bântuit un uragan sau vifor uriaș, care a nimicuit legătura de cablu cu America. În insulă a fost și rupere de nor, care a făcut mare pustiire. Căile ferate din insulă sunt toate stricate. Să crede, că au căzut jertfă și vieți omenești.

— **Când te joci cu focul.** Un flăcău de 18 ani, Brăila Niculae, din apropierea Lugojului umblând cu dinamită și-a ciuntit amândouă mâinile. Nenorocirea s'a întâmplat în următoarele împrejurări: Ca să facă surpriză căsenilor a așezat la un capăt și celalalt al curtei câte un cartuș de dinamită și le-a împreunat cu un fitil căruia i-a dat foc la mijloc. Unul dintre cartușe însă n'a explodat și luându-l în mână i-a zdrențuit amândouă mâinile pocnind chiar atunci. A fost transportat la spitalul din Lugoj, unde i-s'au tăiat amândouă brațele.

— **Femeie de 120 de ani.** În Careii-Mari a reposit o femeie, Maria Habinay, în vârstă de 120 de ani. Bătrâna trăia de ani

de zile din cerșit și din prococirea cu cărțile de joc.

— **O nouă condamnare.** Tribunalul din Cluj a osândit pe dl Ioan Mișu din Blaj la 4 luni temniță de stat și 300 cor. amendă pentru articolul „Pentru crucea din Blaj“, publicat în „Libertatea“ din Orăștie, când a fost sfărmată peatra de pe „Câmpul libertății“ și Crucea dintre vii.

— **Schimbări de garnizoană.** La primăvară să vor face mai multe schimbări de garnizoană la corpurile noastre de armată. Intre altele: două batalioane dela regimentul de infanterie nr. 2 vor trece dela Sibiu la Brașov, — Dela regimentul de inf. 31: un batalion dela Bălgrad și altul dela Abrud vor veni la Sibiu, un alt batalion va trece la Mostar. — Din reg. de inf. nr. 50: două batalioane trec dela Brașov la Bălgrad, un batalion dela Făgăraș la Mostar. — Dela reg. de inf. nr. 64: stabul la Orăștie, un batalion la Abrud, altul la Trebinje. — Batalionul de vânători nr. 28 merge dela Orăștie la Cubinul din Timiș.

— **Societatea meseriașilor români din Blaj** aranjează și anul acesta un șir de prelegeri (conferențe) pentru meseriași, ținute de mai mulți frunțași din Blaj, între cari este și conferența deputatului nostru, Dr. Iuliu Maniu, cu titlul „Statul și industriași“. Conferențele s'au început Duminecă, în 14 Nov. c.

— **„Călimdarul Poporului“ pe 1910.** „Călimdarul Poporului“ de 1910 a apărut cu un cuprins bogat și felurit, întocmit anume pentru trebuințele oamenilor dela sate.

Sunt 25 de ani de când iese în tipar acest Călimdar, din an în an tot mai bogat și împodobit cu frumoase ilustrații.

Ilustrațiile din Călimdarul pe 1910 sunt de-o frumsețe deosebită. Ele sunt următoarele în șir cum urmează în Călimdar:

Regele Carol. — Mihail Cogălniceanu. — Mașina de sburat a Ini Wright. — Octavian Goga. — W. Taft, prez. Statelor unite din America. — Dela cutremurul din Italia sudică. — Alexandru Mocioni. — Cor. Brediceanu. — Ferdinand, regele Bulgariei. — Ciuha (ilustrație glumeată). — Dr. Aurel Murășanu. — George, fostul prinț moștenitor al Sârbiei. — Mohamed V. noul Sultan al Turciei. — Văd. împărătească a Chinei (†). — Kvang-Su, fostul împărat al Chinei. —

„Călimdarul Poporului“ pe 1910 costă 40 fil. și 5 fil. porto. Să află de vânzare la administrația „Foi Poporului“, cum și la librării.

— **Apel!** „Reuniunea sodalilor români din Cluj“, în adunarea sa generală dela 28 Martie n. 1909, a hotărît, ca „Fondul de 20 fileri“, cu care comitetul a surprins-o, și a cărui menire este ajutorarea în caz de mizerie și lipsuri mari a văduvelor și orfanilor de meseriași, foști membri ai acestei reuniuni, să se numească: „Fondul de 20 fileri Dr. Grigoriu Silași“. Credem că tuturor acelor, cari înțeleg însemnătatea tovărășilor de felul reuniunii noastre, cari dovedesc înaintarea și buna organizare a clasei noastre mijlocii, și sunt pătrunși de însemnătatea și lipsa ei de întărire, precum și tuturor acelor intelectuali ai noștri, cari simțese în sufletele lor datorința de a contribui la scoaterea din negura uitării a unui bărbat de inimă frunțaș al neamului nostru și mare dascăl al scrisului românesc, Dr. Grigoriu Silași, fost profesor de limba și literatura română la universitatea din Cluj, le dăm un plăcut prilej de a contribui deodată, spre două scopuri nobile. Apelăm la toate inimile generoase, ca să binevoiască a contribui cât de puțin în folosul „Fondului de 20 fileri Dr. Grigoriu Silași“ ajutând prin aceasta de o parte o reuniune alcătuită din clasa noastră mijlocie atât de nesocotită până acum, și contribuind în aceiaș vreme la cuvenita și datorita reinviere a pomenirii unui frunțaș bărbat al neamului nostru, Dr. Grigoriu Silași, care să fie o pildă călăuzitoare de dragoste de neam și de interes viu pentru toate cauzele lui mari. Generoasele contribui și ofertele făcute spre acest scop, ne rugăm să se trimită la adresa cassarului reuniunii noastre: Mihail Radu, Kolozsvár str. Jókai Nr. 2. — Eugen Popăcurariu, prezident. A. Pora, secretar.

— **Cununii.** „Universul“ din București de Duminecă publică următoarea știre: Aflăm cu plăcere, căsătoria simpaticului comisar șef al gărei de Nord din București, dl Dimitrie Veltz, cu d-na Elena Copăceanu din Sibiu. Căsătoria civilă și religioasă s'a făcut Sâmbătă, nași fiind d-na Maria D. Ciornei și comisarul Brutus D. Ciornei.

— **Paraschiva P. Hertia și George Comănicu** (din Vale) își celebrează cununia lor. Duminecă în 8 Noemvrie 1909 s. v., în biserica cea mare din Săliște, la oarele 11 înainte de amiază.

— **Daruri Academiei Române.** Dl Dimitrie A. Sturdza, secretarul general, al „Academiei Române“ care acum se află la Paris, a dăruit acestei instituțiuni o operă a lui N. Kondrokoa redactată în limba rusească, intitulată „Istoria și monumentele smalțului bizantin“. Volumul acesta foarte rar și frumos legat a fost dat dlui Sturdza de fostul ministru al Rusiei la București, dl de Ponton.

Tot dl Dimitrie Sturdza a mai dăruit Academiei prin intermediul dlui I. Bianu, un bust de bronz artistic lucrat, reprezentând pe Aristotel.

— **Uriaș vifor în Viena.** Vineri a băntuit asupra orașului Viena un uragan ca și care nu-și mai aduc oamenii aminte să fi văzut. O sută de cazuri de nefericire au avut loc. În deosebi mulți bătrâni au suferit accidente, pe cari vântul i-a trântit formal la pământ.

— **Un harnic econom român.** Drapelul serie următoarele: Isac Oarșă, econom român din Saravale a cumpărat moșia, castelul și intravilanul din acea comună a contelui Gyulay. Bravo Oarșă! Să auzim de altele.

— **O nouă revistă,** va apare la București, cu numele „Cumpăna“, scrisă de cunoscuții scriitori Mihail Sadoveanu, D. Anghel, St. O. Iosif și Ilarie Chendi. Ea se va ocupa îndeosebi cu mișcarea noastră literară. Abonamentul 16 cor.

— **Teatru.** Piese alese s'au dat și săptămâna aceasta în teatru german, anume Luni sara Fedora, Marți „Walzertraum“, operetă, Miercuri cunoscuta dramă escelentă de Schiller: Intrigă și amor (Kabale u. Liebe), Joi Herbstmanöver, operetă în 3 acte. Teatrul a fost bine cercetat. — În pregătire sunt piețele: Das Modell. Die geschiedene Frau, drama: Die gröszte Sünde etc.

— **La fondul Andreiu baron de Șaguna.** pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor, al Reuniunii meseriașilor sibieni au mai dăruit: Comitetul admin. al fondului școlar grănițăresc din Sibiu, în loc de cunună pe cosciugul lui Const. Stezar, 20 cor; Dr. Aurel Crăciunescu, prof. sem., 1 cor.; George Vărtan, croitor, 30 bani; Dr. Atanasu Marienescu, 1 cor. și Vic. Tordășianu, 10 bani.

— **Dicționar universal al limbei române,** de Lazăr Șăineanu, a apărut în a doua ediție, prelucrată și adăugită, în editura institutului „Samitca“ din Craiova. Prețul 8 Lei. Despre aceasta lucrare vom mai vorbi.

— **Alegere de protopop.** În tractul prot. gr.-or al Iliei să va face alegerea de protopop Joi în 19 Noemvrie st. v. c. în Ilia. Comisar consistorial pentru conducerea alegerii, este numit dl asesor cons. Mateiu Voileanu.

— **Pentru ziua numelui.** În loc de felicitări la ziua numelui său, dl Vic. Tordășianu, a dăruit fondului, Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriașilor sibieni, suma de 10 eor.

— **O nouă fundație.** Dl Petru Pană din comuna Viziru (România), a făcut o fundație de 10.000 cor. pentru „Asociațiune“ și una de 2000 cor. pentru biserica din Satulung, unde s'a născut. Fapta să laudă de sine.

— **Cazuri de moarte.** În timpul din urmă au răposat mai mulți fruntași de-ai noștri, anume: Constantin Stezar, capitan c. r. în penz. fost pe vremuri cassar al Consistorului ortodox din Sibiu și al „Asociațiunii“, membru la mai multe însoțiri etc. A răposat în Jina (l. Săliște) unde trăia retras.

— **Iosif Vancea de Buteasa,** protopop gr.-cat. în Oșorheiu, a răposat în Oșorheiu și a fost înmormântat acolo. La groapă a ținut o frumoasă vorbire vrednicul paroh al Bandului de Câmpie, Dionisie P. Decei.

— **Alexandru Bene,** preposit capitular a răposat, în anul al 63-lea al etății și 32-lea al preoției, în 14 Noemvrie în Gherla. Osămintele decedatului s'au așezat spre odihnă în capela episcopescă.

— **Pompil Lemény de lemény et kozla,** doctor în drepturi, avocat, în etate de 65 ani, a repausat în Satulung, Duminecă, 14 Noemvrie.

— **Iuliu Rațiu,** asesor consistorial și protopop gr.-cat. în pensiune, a răposat Vineri în 5 Noemvrie a. c. în al 45-lea an al etății și al 23-lea an al preoției, în Orăștie.

— **Cuprinși de adâncă jale** aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților trecerea la cele eterne a prea iubitului nostru, frate, cumnat și unchiu Octavianu Racoțianu, medicinist întâmplată la 11 Noemvrie 1909, 2 oare p. m. în anul al 33-lea a etății. În mormântarea s'a făcut Sâmbătă în 13 Noemvrie în cimiterul gr. cat. din Ibănești. Ioan Racoțianu și soția Matriona ca frate și cumnată, Maria, Nastasia, Florea, ca surori și alte rudeni.

— **Moșia Merișani,** pe care o cere Congresul nostru bisericesc dela regele Carol, ca dar a voevodului Const. Brancovanu, făcut la 1700 metropoliei ortodoxe române din Ardeal, să află acum în mâna unor oameni cari o stăpănesc de foarte multă vreme, așa încât prescripția a intervenit. Regele Carol ar putea repara însă nedreptatea vremilor printr-o danie din caseta sa privată

— **Cătră proprietarii de vii.** Gabriel Nagy, proprietar de vii, a publicat în August în foile din capitală o invitare, că acum, când întreaga roadă de vii din țară e aproape nimicită prin diferite boale, să viziteze oricine strugurii Delavare, cultivați de el de 20 de ani și să se convingă loco, că afirmațiile făcute despre strugurii Delavare, corespund deplin adevărului. În urma acestei invitări au venit oamenii cu grămada la Kóly din toate părțile țării, ba din unele ținuturi au venit chiar deputați din câte 10—16 membri, spre a face studii. Fiecare din numeroșii vizitatori a fost încântat și au făcut mari comande. Un mare proprietar de vii a comandat 200.000 mii buc. Strugurii și vinurile renumite Delavare au atâtea avantagii, încât fiecare cetitor lucră în interesul său, dacă cere prețurantul ilustrat dela Gabriel Nagy, Kóly (c. Bihor), care să trimită gratis și franco ori și cui.

— **Toate mamele** să vor interesa pentru Emulsiunea lui Scott anunțată în ziarul nostru. Ea este un preparat reunit de unsoare de ficat, fiind luat cu plăcere de copii și ajută mult mai repede, decât toate preparatele de felul acesta. Să capătă în orice farmacie.

— **Intre jucăriile din țară,** cari au renume universal, castenele Anker de petricele pentru edificat ocupă locul prim; ele formează dorința cea dintâi a copiilor. De aci să esplică apariția bătătoare la ochi, că deși a băntuit anul trecut criza gravă în America căutarea jucăriilor de castene-Anker pentru edificat a fost tot așa de mare, pe când din alte feluri de jucării s'au vândut mai puține.

Ca Emulziunea lui Scott

ajunge omul în ori ce împrejurări la rezultate mai bune, ca cu uleiul ordinar de pește. Ea este cu mult mai ușor mistuibilă și pentru aceea are efect mai rapid și sigur.

Ea aduce succese mai bune și din motivul, că să ia cu plăcere de toți aceia, cari resping uleiul ordinar de pește, din pricina gustului său respingător.

La prepararea

Emulziunii lui Scott

vine în întrebuintare exclusiv uleiul de pește a Lofotelor, cel mai fin, de rangul prim, care conține cea mai mare putere nutritivă și aceste sunt cauzele, pentru cari EMULZIUNEA SCOTT e recunoscută în general de o emulzie de model neîntrecută.

Garantat curat numai cu marca — pescariul — ca semnul procedurii lui Scott. 227 10—28

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 f.

Să capătă în ori și ce farmacie.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.
I. C. în Orș. Căl. le-am trimis. Anecdota va veni în foaie. Mulțumite.
Cristian. E bine. O dăm în doi nri. Mulțumită.

Redactor resp. Silvestru Moldovan.
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

Atențiune!

Săpunul SCHICHT e veritabil numai cu numele

Schicht

și cu marca cerb. 274 V 2—4

Cea mai bună pogace pentru câni

este și rămâne

Pogacea pentru câni a lui Fattinger

care dintre toate mijloacele de nutrițiune de această soiă posedă cea mai bună compoziție și efect de nutriție.

50 Kg. Cor. 28.— 5 Kg. liber de porto Cor. 3-38

Puppy-Bisquit a lui Fattinger

pentru câni tineri.

50 Kg. Cor. 26.— 5 Kg. liber de porto Cor. 3-58

Prospecte libere de porto prin Fabrica de pogăci Fattinger patent pentru câni și nutremânt pentru gălițe H. Polsterer (proprietarul și întemeietorul fabricii) în Wiener-Neustadt.

Preste 250 de prime premii.

Mijloacele de nutrițiune ale lui Fattinger să pregătesc sub controlă veterinară. 104 23—28

Se poate căpăta în tot locu !
Kalodont

27 36—42 a lui Sarg

cremă de dinți neîncunjurat de lipsă păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

Lemne de foc, mărunte și leături

în mic și cu vagonul să afle la

Eduard Zimmermann

279 4-6

Bahngasse 14.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit de confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și models originale vieneză și pariziene. 86 84-

Cheag natural în formă de praf.

Important

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai eficient mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de materii fetide, colorate sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuințate prin conservarea cheagului obișnuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături, cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galția, Bucovina și Ardeal la

M LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 135 22-26

M. LINDEMANN, Storozynetz (Bucovina).

Liniment. Capsici comp.,

inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller.

La cumpărarea acestui leac de fricțiune recunoscut de cel mai excelent și alinător de dureri, care să capătă în toate farmaciile, să ne uităm întotdeauna după marca „Anker” Farmacia lui Dr. Richter.

5500

de certificate dela medici și privați autenticate de notariul public dovedesc, că

Caramellele de piept

cu cei trei brazi

ale lui Kaiser

delătură mai bine

TUSA

răgușeala, troacna, catar,
tusa măgărească

Pachet 20 și 40 fileri.

Doză 60 fileri.

Să capătă în toate farmaciile, drogheriile și băcăniile mai bune.

259 5-24

Cărămizi și țigle

se află în magazinul nostru din

Bistrița, piața Cailor Nr. 9.

cu următoarele prețuri:

o mie de cărămizi	{	în magazin	28 C.
		în wagon la gara din Bistrița	34 C.
o mie de țigle (și repuri)	{	în magazin	15 C.
		în wagon la gara din Bistrița	16 C. 40 f.

Cărămizile și țiglele (șirepurile) sunt de calitate superioară,

lucrate și arse foarte bine,

din vestitul lut mălos ce se află în Bistrița.

Comandele cu calea ferată se efectuează prompt. Prețul se rambursează, dacă nu se statorcesc altcum condițiile de literare.

Probe la cerere se trimit.

Societatea acționară de cărămidărie

207 12-20

în Bistrița (Besztercze)

Vinuri de masă escelente,

litra cu 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria

145 24-

de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Uzului 20

Uleiul pentru urechi

a lui **Dr. G. Schmidt**, medic legist și militar, vindecă repede și perfect: serzenia cronică, durere de urechi, văjăitul și alte boale de urechi și în cazuri învechite. O sticlă e 4 cor. și să poate căpăta la farmacia: Grósz Nagy Ferencz, gyógyszerész, Debreczen, Kossuth-utca 8. 195 7-

Fii cu băgare de seamă

și nu neglija în dispoziții, ce-ți par trecătoare, pentru că de multeori acestea ascund pericole grele. Când tușești, ești răgușit, întrocnaț, fără poftă de mâncare, te simți slab și abătut, asuzi noaptea sau observi simptomele acestea în familie, nu întârzia și comandă imediat Sirupul din miere de tei a lui Örkény și oprește răspândirea boalei.

Sirupul de miere de tei a lui Örkény întrece conform nenumăratelor epistole de mulțumită toate mijloacele asemănătoare. Liniștește tusa, disolvă tusa, îmbunătățește pofta de mâncare, alungă asudatul de noaptea, e cel mai bun mijloc împotriva influenței, răcelii etc. În epizoda engl. a fost premiat cu medalia de aur. Sticlă de probă 3 cor., Sticlă mare 5 cor. și 8 sticle mari, franco 15 cor., cu rambursă numai prin

Farmacia „la apostol” alui Örkény

Budapest, József körút 64, Depou 100.

278 B 2-12

Să caută

o moșie de luat în arândă,

mărimea moșiei dela 30—100 jugăre. Arândă anuală se oferă 20—30 cor. pro jugăr, eventual chiar și mai mult după cum va fi pământul de bun. Arândarea se poate face și pe 10—15 ani.

Cine are o astfel de moșie de arândat binevoiască a trimite adresa și oarecari amănunte mai deaproape la administrația „Foi Poporului” Sibiu—Nagyszeben, de unde se va trimite respectivului, care apoi va veni la fața locului. 294 2-3

Inseratele

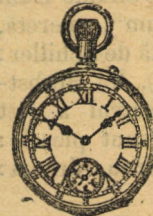
numai atunci au valoare mare, dacă se răspândesc pretotindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații se dau și comande se primesc în administrația „FOII POPORULUI”.

Numai marfa bună și solidă. Prețuri ieftine, garanție conștientioasă.

Iuliu Erős

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 3.

Cea mai mare prăvălie transilvană de oroloage, bijuterii, argintării și aurării își recomandă produsele ieftine, și vrednice de preț de oroloage, aurării etc. 262 5-

Prețcurante ilustrate la dorință gratis și franco.

Voiești să te însori?

Suntem împuterniciți din partea mai multor dame (între cari unele cu copii nelegiuți sau cu scâderi trupești etc.), cu avere dela 5—500,000 cor. să le căutăm soți potriviți. Numai domni (și fără avere), cari au gânduri serioase și nu sunt împiedecați pentru o căsătorie grabnică să scrie pe adresa

L. Schlesinger

212 12-52

BERLIN 18, Deutschland

Cărți postale ilustrate cu

Sport

Flori

Artistice

Peisage

Porturi populare

și

Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

Tipografia Poporului

SIBIU

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revizătorii capătă rabat.

„Cassa de păstrare“ (reuniune) în Săliște.

Prospect.

Adunarea generală extraordinară ținută la 21 Septembrie a. c. a decis urcarea capitalului social prin sporirea părților de fondare, dând posibilitatea și altor persoane fizice sau juridice, de a intra între marginile statutelor în șirul membrilor și de a-și acuirea părți de fondare de ale reuniunii noastre cu prețul nominal de Cor. 200.— și Cor. 100.— cuota proporțională la fondurile de rezervă.

Terminul de optare se fixează până la 31 Decembrie a. c., având a se plăti până la acel termen Cor. 100.— adică cuota la fondurile de rezervă.

Prețul părților de fondare se va solvi în sensul §. 3 din statut în 5 rate trilonare egale și anume:

prima rată până la	15 Ianuarie 1910
a doua „ „ „	15 Aprilie 1910
a treia „ „ „	15 Iulie 1910
a patra „ „ „	15 Octombrie 1910
a cincia „ „ „	15 Decembrie 1910

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Părțile de fondare se vor extrada la nume și vor fi provăzute cu cuponi la purtător și cu un alt talon și se vor elibera numai după ce s'a vărsat întreg prețul acelor; până atunci ratele solvite se cuitează în titluri provizorii.

Pentru ratele plătite institutul rebonifică 5%, iar pentru ratele neplătite la terminile fixate socotește 5% interese de întârziere.

Membrilor, cari n'au vărsat la timp vre-o rată, li-se adresează câte o provocare cu termen de 30 zile și dacă nici până la expirarea acestui termen nu vor vărsa ratele recerute, sumele plătite vor intra în fondurile de rezervă, iar titlurile exmise se vor anula și sub aceiași numeri se vor exmite alte titluri de părți de fondare. Anularea se publică în ziarul desemnat pentru publicările institutului.

Cu începere din 1 Ianuarie 1911 părțile de fondare noi vor intra în toate drepturile și se vor bucura de toate favorurile părților vechi.

Rentabilitatea părților de fondare de asemenea este asigurată, avându-se în vedere avântul, ce l-a luat reuniunea în decursul celor 25 ani de existență.

Solvirile se pot face și prin Cassa de păstrare postală.

Din ședința direcțiunii „Cassei de păstrare“ (reuniune) în Săliște, ținută la 23 Octombrie 1909.

297 1—3

Direcțiunea.

Am onoare de a aduce la cunoștința preșonoratului public călător, că necrușând nici o oboseală precum și cheltuială am renovat hotelul, restaurantul și cafeneaua conduse de mine de 10 ani sub firma

„Hotel MIHAIU“

Strada Turnului (Saggasse) Nr. 11,

adaptându-le conform cerințelor timpului și comodității onor. public călător.

Odăi confortabile și curate incl. luminat și serviciu dela cor. 1.60 în sus.

Odale de scaldă

Cafenea și restaurant de mână primă în casă. Culină escelentă, prețuri ieftine și serviciu atent. — Bere proaspătă și anume sibiană de Habermann, bere neagră de trei stejari și bere Dreher de Steinbruch, precum și vinuri curate și naturale de butoi sau butelii.

Mulțumind pentru încrederea dovedită față de mine și până acuma în o măsură atât de mare, rog a mi-o păstra-o, onorându-mă și pe viitor și semnez

Sibiu, 1909, Septembrie.

cu stimă

IOAN MIHAIU

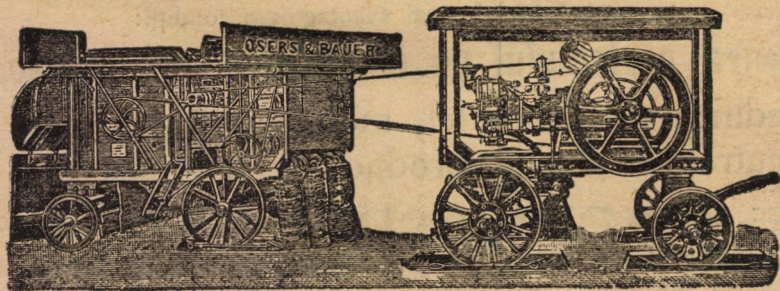
hotelier și propriet.

247 7—

Ozers și Bauer fabrică specială pentru construirea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: BUDAPESTA VI., Podmaniczkygasse 18.

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de îmblătit.

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mână cea mai ieftină din prezent (2—3 fileri spese de mână). Preste 1000 aranjamente în mână. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

În timpul din urmă am furnizat garnituri de îmblătit între altele următoarelor firme: Schlosser Ioan, Sas-Veseuș, 8 HP aranj. de îmblătit. Pop Antonie, Bucurdea-vinoasă-ungurească l. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, l. Sibiu, 10 HP aranj. de îmblătit. Faff Mihály Felső-Bajom, 4 HP aranj. de îmblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de îmblătit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de îmblătit.

39 34—

Casă de închiriat.

Pe Neustift (Sibiu) Nr. 30 să află o casă de închiriat, resp. de vânzare.

Informații să pot lua în strada Pempflinger Nr. 6. 299 1—1

Mare surprindere

75,000 părechi de ghete

4 părechi de ghete numai 9 Cor.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde un mare post de ghete adânc sub prețul fabricării. De aceea vând ori și cu 2 părechi de ghete cu șinoare pentru bărbați și 2 părechi pentru dame, de pele, brune sau negre, galoșate, cu talpă bătută tare cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea după Nr. Toate 4 părechile numai 9 Cor.

Espedare cu rambursa. 298 1—1

Casă centrală de export de ghete

I. GELB, Neusandez, Nr. 139.

Schimbul admis sau banii retour.

Neintrecut

la boale scrofuloase, de glandule, anemie, boală englezească, boale de gât și plămâni, tusa, pentru dezvoltarea copiilor slăbănogi, rămași în creștere, este și se recomandă cura cu 229 9—12

untura de ficat cu jod și fier

a lui Lahusen, breveta „Jodella“.

Cea mai bună, efectivă, căutată untură de ficat. Ușoară și ușor mistuit. Prețul cor. 3.50 și 7. Cereți espreș marca „Jodella“ și refuzați imitațiile. Singurul fabricant: Farmacistul VILH. LAHUSEN în BREMA. Să poate căpăta în toate farmaciile din Sibiu și jur.

Pene de pat boeme ieftine!

5 Kilo : noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—; cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—; cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire să admite pe lângă rebonificare de porto. 283 3—6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.

posta Pilsen, Boemia.

Podagră și reumă

Durere de încheieturi, împunsături, dureri de spate și șele, dureri de mușchi, de picioare și încheieturi, amortire să vindecă mai repede și mai simplu prin „Unsoarea Gaultheria a lui Örkény“. Mii de epistole de mulțumită dovedesc, că nu există mijloc mai bun și fiecare, care l'a încercat odată, îl recomandă mai departe. Un tub 1.60 Cor., 3 tuburi franco 5 Cor. cu rambursă de comandat numai dela apotheca „la apostol“ în Budapesta, Józsefkörút 64. 277 2—5

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.

Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură

la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1.40 și Cor. 2.— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la :: „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Espediție zilnică. 242 8—26

Doi învățăcei și o calfă

se primesc la

NICOLAE PAVEL

măstru tinichijiu 291 2-3
în Săliște (comitatul Sibiiu).

Ne mai pomenit!!

600 bucăți împreună cu un orologiu de buzunar

numai cu Cor. 550.

Un orologiu de buzunar din argint-Gloria, Anker-Remont. cu minutar, împreună cu un lanț aurit, cu garanță de 3 ani, un ac excelent de cravată cu simiiu brillant, 1 inel aurit cu peatră imit. pentru domni și dame, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de gulere și de pept, gar. 8%, aur double, 6 bucăți batiste de in veritabile, revizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă escelente în etui, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, un album cu cele mai frumoase chipuri din lume, și încă 400 diverse obiecte, neincunjurate de lipsă în casă. Toate la oaltă cu orologiu cu tot care singur are valoarea după costă numai Cor. 550. Expediție per rambursă prin

casa de export 9 11-

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 136.

Nenumărate scrisori de mulțumită și comande nouă primite. Pentru ce nu conține banii numai decât retur

Izvorul de cumpărat cel mai ieftin pentru țoale de cai.

Ca economii să nu mai fie iritați cu oferte mult esagerate și ca să nu-și arunce orbește banii pentru țoale de cai de barchent și calmuc, fabricate din bumbac direct pentru acest scop în anumite fabrice boeme, ne-am decis a pune în comerț țoale de cai deosebit de durabile, groase și călduroase ca blanele, cari îndestulesc ori ce pretensiuni.

Prețuri de preferință pentru economi: țoale mari, late, domnești cu 3 fl. Soiuri de cele mai mari și mai fine 3 fl. 50 cr. franco la fiecare stațiune postală. Singura adresă de procurare

Țoale de cai ale lui Sohr-export

Somogy-Szill, Főter 13.

În pachet să pot alătura: Original „Rapid“ foarfeci de vite cu un cuțit de rezervă, la oaltă 1 fl. 60 cr. „Pegoet Frères“ foarfeci de cai veritabile franceze cu 2 fl. 20 cr. preț de preferință. 296 1-5

Specialitate nestrămutată de struguri!

Ca să pot dovedi aceasta la strugurii »Delavare« am lăsat să se facă fotografii originale dela aceste vițe, cari sunt provăzute cu adeverința unui notar public reg. Fotografiile cuprind: O viță de 20 ani, fără defecte, cu rod bogat. 32 de butuci de vie, o viță înaltă de 4 ani, 168 butuci și 11 bucăți de vițe înalte, în un șir, de 4 ani, cu preste 1600 lemn de struguri fără defecte, sănătos. Toate aceste au fost fotografate acolo, unde câțiva metri mai departe s'au nimit strugurii europeni, pe lângă stropirea de 4-5 ori. Anul acesta s'a

dovedit, că nici un fel de boală n'a stricat acestui soi de struguri fără a fi stropiți. — Afară de aceasta e de mare avantaj, că aceste vițe nu e lipsă să fie nobilitate și e de prisos a fi îngropate, căci iarna nu îngheață. Vinul e de calitate primă și bogat. Sub acest nume sunt în comerț soiuri de iarnă de mai puțină valoare, deci cine vrea să-și procure soiul veritabil și cel mai nobil, să nu cumpere decât vițele »Delavare« a lui Gabriel Nagy. Eu trimit descripție detaiată despre »Delavare«, cu fotografie adeverită de notar public, în execuție colorată și alte 40 de chipuri frumoase în text în 289 A 1-7

Prețcurantul ilustrat, gratis și franco

fiecăruia, care îmi dă adresa. Cereți încă azi acest catalog bogat și instructiv, care dă deslușiri detaiate și cu privire la nobilitarea vițelor de vie și la agricultură.

Gabriel Nagy, mare proprietar de vițe în Koly (Ungaria)

stațiune de postă, telegraf și telefon. Corespondență ungară, română, germană, croată și sârbească.

P. T.

Aduc la cunoștința Onoratului Public, că am închiriat restaurantul „Grand-Bierhalle“ în palatul consistorial, unde sub numirea

Grand-Restaurant BROTE

voi servi mâncări bine pregătite, bere de Steinbruch și vinuri alese.

Primește abonamente la masă pentru ameazi și cină.

Cu toată stima

LIVIU BROTE

286 3-6

Castene-Ancoră cu petricele de edificat

ale lui Richter 267 5-9

sunt acum ca și înainte cea mai plăcută jucărie a copiilor.

Ele sunt singura jucărie, cu care copiii să ocupă durabil; de aceea și sunt pe durată cel mai ieftin cadou. Ele sunt și singura jucărie, care prin cumpărare de castene de întregire și castene-pod să pot aduce la o mărime și perfecțiune oarecare, încât și oameni de specialitate să ocupă bucurios cu clădirea minunatelor zidiri de înălțime și poduri. Cine vrea să facă copiilor săi un cadou de Crăciun în ade-

văr cum să cade, un cadou, care nu e numai pentru petrecere ci și instructiv, acela nu poate să aleagă decât un casten-Ancora de petricele de edificat, de cari să afle de vânzare în toate prăvăliile cu articli de jucărie; să luăm însă numai renumitul fabricat original cu marca „Ancora“. Lista nouă de prețuri a castenelor de edificat o trimite franco F. Ad. Richter & Cie, furnisori de curte și camerali, Viena I. Operngasse 16.

Prin numeroasele scrisori de mulțumită trimise mie pot dovedi, că nu este nimic mai bun și mai ieftin, ca

floacele de piuă de Cisnădia

Cine vrea să aibă matrațe ieftine și bune, sau paturi și perini vecinic durabile, acela să se îndrepte la mine cu deplină încredere. Pentru lucru de curelărie și șelărie, pregătirea de sersamuri la cai (gura hamului) etc. sunt introduse și la artileria c. r. și valorate. Mai departe fac atent la țoalele de cai militari și pentru feciori, de Cisnădia, la postavul de Cisnădia, articli de lână de oaie și produsele școalei noastre de țăsătorie de specialitate.

Cu distinsă stimă

295 1-20

Mihail Bretz, Cisnădia (Nagydisznód).

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu o o întemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurază în cele mai avantajoase condiții: 21 48-52

contra pericolului de incendiu și exploziune,

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cesul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 95,816.412 coroane.

Capitale asigurate asupra vieții: 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 e. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113.12 e.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele măi mari.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de iarnă
în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Catalogul meu mare bogat ilustrat despre

Nobilitarea vițelor

Oltoani și vinuri îl trimit fiecăruia

GRATIS

care îmi face cunoscută adresa lui. Să ceară cartea aceasta și acela, care nu dorește să facă eventual comande, pentru că din cartea aceasta să poată informa asupra vieritului și conține catalogul și o mulțime de ilustrații de vițe, europene și americane, rădăcini, trupine, și de renumitele vițe Delaware, din cari soiuri avem totdeauna mai multe milioane. Prețurile cele mai convenabile. Mii de scrisori și de ateste, între cari și dela domeniul grofești și de al arhiducilor. Adresa: Szücs Sándor fia, Cultură de vițe, Bihardiószeg. 289 8—26

Cel mai cu efect și mai ieftin — **PURGATIV**

Pilulele purgative
zaharizate ale lui
Philipp Neustein.

(Pilule „Elisabeta“ ale lui Neustein).

Aceste pilule sunt a se preferi tuturor preparatelor similare, căci sunt în toată privința libere de orice substanțe vătămătoare; se aplică cu mare succes la toate morburile abdominale, sunt ușoare, curăță sângele și nici un mijloc nu e mai favorabil mai nevătămător de a combate

Constipațiunile

izvorul sigur al celor mai multe morhuri. Fiind zaharizate le iau cu drag până și copiii. 1 cutie conținând 15 buc. costă 30 bani. 1 tub care conține 8 cutii, deci 120 bucăți costă numai 2 Cor. la comandă 2 Cor. 45 fil. franco. 281 3—10

Luați seamă! Păziți-vă de falșuri. Să cerem numai Pilulele purgative ale lui Neustein Philipp. Veritabile numai în cazul când cutiile și prospectul sunt provăzute cu marca firmei noastre în imprimare roșie-neagră Sftul Leopold și subscrierea Farmacia Philipp Neustein. Embalagele noastre patentate trebuie să fie contrasemnate de firma noastră Farmacia lui Philipp Neustein la sf. Leopold, Viena I. Plankengasse 6. Depozit în Sibiu în toate farmaciile.

P. T.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am strămutat atelierul de

Zugrăvitură bisericească, auritură și pictură de firme în strada Șaguna (Morii) Nr. 16.

Totodată mă recomand onoratului public pentru executarea tuturor lucrărilor aparținătoare branșei susnumite, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

287 2 - 6

Cu toată stima

George Bendorfean

Sibiu, strada Șaguna Nr. 16.

Tot aci se primește și un învățăcel.

Telefon 150

P. T.

Telefon 150

Prin prezenta am onoare a Vă aduce la cunoștință, că cumpărând întregul depozit de mărfuri, precum și toate pretenziunile (datorării) firmei Onițiu din Sibiu, am re-deschis în acelaș local în (edificiul Albina) strada Măcelarilor Nr. 20 din nou prăvălia de băcănie, coloniale și delicatose, cu mărfuri proaspete sub conducerea bărbatului meu, dl Victor Onițiu.

Mă voi nizu — mulțumită legăturilor escelente ce le am cu primele firme indigene și străine, precum și cu un capital suficient disponibil — a satisface pe deplin cerințelor onor. public român din loc și jur.

Ragându-Vă binevoitorul sprijin — Vă asigur de un serviciu prompt, real și prevenitor — spre deplină mulțumire.

Sibiu, 13 Septemvrie 1909.

Vă salut cu deosebit respect:

NETTI ONIȚIU.

244 8—10

„AURORA“

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. —

Director: **Dr. E. Lucaciu.**

Fondată și incorporată conform legilor statului Illinois în anul 1909.

În toate afacerile referitoare la America, cereți deslușiri dela firma „Aurora“.

Banca Română „Aurora“. Dacă cineva dorește a trimite bani din America în țara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română „Aurora“ din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora“ De doriți orice soi de cărți, de rugăciuni, de cetit, de învățat, cereți catalogul librăriei noastre care este cea mai mare și mai bogată librărie românească din America.

Dacă vreți să călătoriți ori în America, ori din America în țară, cereți deslușiri și cumpărați bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora“ 204 — W. 14 th. str. New-York. Pe orice linie vă putem vinde bilet.

Dacă cumpărați dela noi bilet pe vapor veți primi adăpost în casa română de emigrare „Aurora“ 204 W. 14 th. str. care este singura întreprindere română incorporată după legile Statelor-Unite.

Toți Românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America sunt rugați a informa biroul central „Aurora“ despre locul unde petrec ori unde s'ar muta cu locuința, ca să fie ținuți în evidență în registrele căsii de emigrare și la toate împrejurările să se poată da deslușiri la aceia cari le-ar dori.

Dacă cineva dintre emigranți dorește să cumpere pământ în America să ceară deslușiri la întreprinderea „Aurora“.

98 29—34

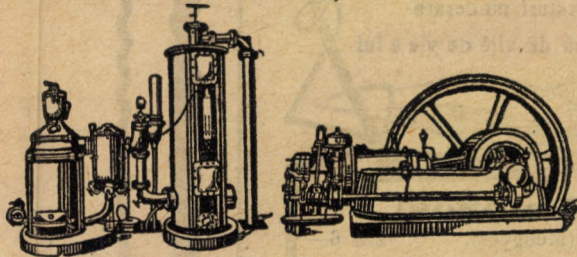
Toate epistolele să se trimită la adresa: **Dr. E. LUCACIU, director**
204 — W. 14 th. str. New-York S. U. A. de N. —

Cine dorește răspuns este rugat a alătura o marcă de 30 fileri ori cinci cents.

ATENȚIUNE! Înainte de a cumpăra motor, adresează-te la noi, căci cele mai bune motoare pe lume sunt motoarele cu gaz sărac (Sauggas) sistem Benz cu focul sau de antracit sau cărbune de lemn sau de brichetă și cocs.

Să pot avea în ori și ce mărime.

Condiții favorabile de plată.

Prețuri ieftine. 176 17—20

Motoară de benzin, gaz și oleu în cele mai simple executări; să pot folosi pentru scopuri de economie și industrie pe lângă garanță.

KALMÁR și ENGEL fabrică de motoare și mașini
BUDAPEST, V. Lipot-körut 18 sz.

Cataloge gratis și franco.

Specialiști să trimit gratis.

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie, nevoie și alte boale de aceste nervoase, să ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis și franco prin »Priv. Schwanen-Apotheke«, 177 Frankfurt a M. (Germania). 18-52

Steckenpferd- Săpun de lapte de crin.

Cel mai bun și mai moale săpun
pentru piele și contra pistruiilor

— Să capătă pretotindinea. —

35 37-40

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trușești sunt atrofați și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinereții deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruii oamenzii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștient, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al **Dr. PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trușești ale bolnavului să curățe, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor silnice dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda lui proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglece, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, începuturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și esire separată. În ceace privește cura, depărțarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, oric la dorință să retrimite ficăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. (Duminica până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. **PALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapesta VII. Rákóczi-ut. 10. 80 28-

Auleo!

Afurisita de tusa
mă inneacă.

La tusa, răgușală și întrocenare ajută
sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fil.

Depoul central:

farmacia „La palatin“
Budapest, VI., Váci körut 17.

În Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

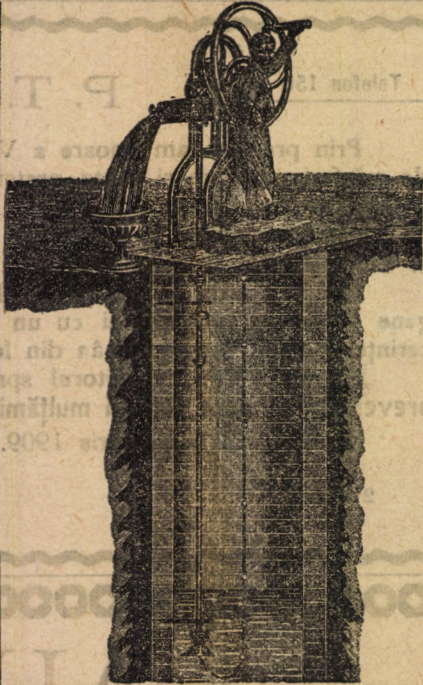
În Sebeș la Wilhelm Lederhölger și Ludv'g Binder.

Trălască!

Pastilele lui Egger
mă scăpară iute.

240 8-26

Pumpă catenară-rapid — pentru fântâni —

cu globuri de gumi, patent.

A nu să confunda cu alte sisteme.

Prestațiune stabilă:

a pompei simple cam 5000 litre

a pompei duble „ 10,000 „

Reprezentanța la: 23 41-52

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Pumpe totdeauna în depozit.

Descrieri și prețuri la dorință.

Oltoaie de viță de vie

în sortare recunoscută în țara întreagă de
conștientioasă,

Vițe americane de baze

desvoltate deplin și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

scutite de grindină și peronospora, în cele
mai bune soiuri de vin și vin de desert, din cul-
tura proprie de vițe, vrednică de văzut

Pădureți de acați și gledicia

furnizează cu prețuri moderate
prima școală ardeleană de viță de vie a lui

Mihail Ambrosi

în Mediaș (Medgyes). 254 6-

Amicul viierului

carte edată de firma de mai sus, care cuprinde sfa-
turi speciale prețioase, la cerere pe o cartă postală,
să trimitte ori și cui gratis și franco.

Călindarul Poporului pe 1910

A apărut mult prețuit și inibital

Călindarul Poporului pe 1910

cu cuprins bogat și interesant și
cu frumoase ilustrații, și cu toate
târgurile de țară din Ardeal și
Bănat fără greșeli.

— Prețul 40 fil., și porto 5 fil. —